

+ Protejează-ți sănătatea

+ Urmează-ți conștiința

+ Respectă legea

Declarația de la Istanbul

În anul 2008, un grup de experți medicali cu renume, din lumea întreaga s-au întrunit la Istanbul (Turcia), pentru a elabora strategia de prevenire a traficului de organe și turismului de transplant.

Înțelegând pe deplin disperarea resimțită de către mulți pacienți care au nevoie de transplant, experții au înaintat o serie de principii și propuneri menite să promoveze, în întreaga lume, transplantul atât de la donator viu, cât și de la donator decedat, într-un mod care să protejeze sănătatea și bunăstarea recipienților și a donatorilor și, totodată, să oprească exploatarea. Ca rezultat, a fost elaborat documentul strategic numit **Declarația de la Istanbul**.

În anul 2010, a fost format **Grupul de Custodie al Declarației de la Istanbul (GCDI)**, cu scopul de a promova pe plan internațional principiile Declarației. GCDI este sponsorizat de două organizații internaționale prestigioase: **The Transplantation Society (TTS)** și **International Society of Nephrology (ISN)**. Mai mult de 80 de organizații profesionale internaționale și agenții guvernamentale au susținut Declarația de la Istanbul.

DECLARAȚIA GRUPULUI DE CUSTODIE DE LA ISTANBUL

www.declarationofistanbul.org

CE TREBUIE SĂ ȘTII

+ Introducere

Transplantul de rinichi este una din opțiunile de tratament pentru mulți pacienți afectați de patologia renală în stadiul terminal. Este o procedură complicată, care necesită o echipă experimentată de chirurghi și nefrologi, într-un mediu spitalicesc cu echipament avansat. Rinichii pentru transplant pot proveni de la un **donator decedat** sau de la un **donator viu**.

Disponibilitatea unui rinichi de la un donator decedat și alocarea acestuia va depinde de practicile care sunt specifice pentru țara ta de reședință, de aceea nu vom discuta subiectul respectiv în continuare.

Un donator de rinichi în viață este, de obicei, o rudă apropiată (de gradul întâi). În unele țări, mai pot fi acceptați ca donatori persoanele aflate în relații de prietenie, căsătorie sau de parteneriat cu recipientul. În fiecare dintre aceste cazuri, actul de donare se face de bună voie, ca o expresie de dragoste, încredere și grijă reciprocă. Fiecare, și donatorul și recipientul, se îngrijorează pentru ca celălalt să beneficieze de un rezultat de succes în condiții de siguranță. Transplanturile de acest gen sunt efectuate în mod deschis și legal, iar rezultatul este, de obicei, excelent pentru ambii participanți, din punct de vedere medical, psihologic și social.

Totuși, există și o altă sursă de rinichi pentru transplantul de la donator în viață. Unii oameni, confruntându-se cu dificultăți financiare cumplete, sunt dispuși să-și vândă un rinichi. Rinichii preluați de la prizonierii executați sunt, de asemenea, uneori vânduți. Cumpărarea și vânzarea de rinichi este numită **"comerț de transplant"**, și este ilegală în majoritatea țărilor lumii.

Această broșură abordează unele din posibilele tale implicații în legătură cu cumpărarea unui rinichi și este menită să descurajeze intenția ta de a face acest pas, chiar dacă este generată de disperare.

+ Ce este comerțul de transplant și turismul de transplant?

În **comerțul de transplant**, există un schimb de bani sau de o altă formă de beneficii materiale semnificative între recipient și donator, fie direct, fie, mai frecvent, printr-un intermediar sau broker care, la rândul său, primește o taxă pentru "servicii". Donatorul (în realitate fiind un "vanzător de rinichi") primește, de obicei, mult mai puțini bani decât suma încasată de broker. În cele din urma, cantitatea de bani cheltuită de către recipient este mai mare decât suma care este plătită pentru un transplant legal. Majoritatea asigurărilor medicale nu acoperă cheltuielile legate de comerțul de transplant.

Părăsirea țării de reședință cu scopul de a se supune unei intervenții de transplant este numită, de regulă, **"turism de transplant"**. Cei mai mulți profesioniști din domeniul transplantului dezaprobă practica respectivă și sunt, de asemenea, preocupați de faptul că îngrijirea medicală pe care o vei primi în țara de destinație va fi la un nivel mai inferior comparativ cu îngrijirea medicală pe care o poți primi în propria ta țară.

+ De ce comerțul de transplant este ilegal?

- Majoritatea statelor au legi care interzic comerțul de transplant.
- Cel mai probabil acesta este ilegal și în țara în care locuiești.
- Comerțul de transplant generează mai mult rău decât bine.
- Acesta expune donatorii și recipientii la pericole inutile și subminează desfășurarea sănătoasă a donării de organe atât în țara de origine a recipientului cât și în țara în care acesta călătorește pentru a achiziționa un rinichi.

+ Care sunt pericolele suplimentare pentru recipientul de rinichi de la un donator plătit?

Întrucât transplanturile de la vânzătorii de rinichi sunt de obicei ilegale, acestea sunt adesea efectuate în spitale sau clinici care nu sunt autorizate să efectueze transplanturi, și nu sunt recunoscute de către autoritățile medicale oficiale. E posibil ca aceste spitale să nu întrunească standardele medicale și chirurgicale impuse de țara în care sunt situate. Ca urmare, există un risc mai mare pentru diverse complicații ce pot surveni în timpul și după operație.

Numeroase relații ale recipientilor de rinichi comercializați demonstrează rate foarte ridicate de infecții și, chiar, cazuri letale. Există posibilitatea ca donatorul să fie investigat în mod necorespunzător, sau să nu fie informat suficient sau corect despre sănătatea lui. Nivelul de igienă în sala de operație sau la spital poate fi sub normele necesare. Deoarece medicamentele anti-rejet slăbesc sistemul imunitar al recipientului, există un risc mare ca acesta să dobândească o infecție pe care ar putea-o purta înapoi în țara lui de origine, iar aceasta ar pune în pericol familia lui și alte persoane. Astfel de infecții pot fi foarte rezistente la terapiile antibiotice disponibile, și pot fi fatale. De asemenea, călătoria cu avionul poate fi periculoasă, dacă este efectuată la scurt timp după intervenție.

Dosarele medicale furnizate de către spitalele sau medicii implicați în turism de transplant sunt aproape întotdeauna incomplete. E posibil ca recipientului să nu-i fie administrate, post-transplant, dozele necesare de medicamente foarte importante. Acest lucru îi va crea recipientului mari dificultăți la întoarcerea în țara de origine, și, totodată, va compromite rezultatul intervenției de transplant.

În cele din urmă, unii recipienti nu sunt supuși investigațiilor adecvate pentru a se asigura că este sigur pentru ei să efectueze un transplant de rinichi. Pot fi trecute cu vederea condițiile foarte grave ale recipientului (cum ar fi patologii cardiace, infecții cronice, și cancerul), iar consecințele pot fi fatale. the consequences can be fatal.

+ Care sunt pericolele pentru vânzătorul de rinichi? Sunt mai mari decât cele pentru donatorul legal?

Oamenii dispuși să vândă un rinichi sunt, de obicei, săraci și sperați. Ei însuși sunt, adesea, victime. Numeroase studii au arătat că majoritatea vânzătorilor de rinichi provin din categoriile social vulnerabile. Aceștea sunt deseori rezidenți ai țărilor slab dezvoltate și donează recipientilor înstăriți sau relativ înstăriți din țările dezvoltate. Ei doresc să-și vândă un rinichi în speranța de a-și ameliora situația financiară dificilă și de a-și îmbunătăți calitatea vieții. Cu toate acestea, frecvent, ei rămân dezamăgiți.

Vânzătorii de rinichi, adesea, sunt nu numai dezavantajați din punct de vedere economic, dar și exploatați, deoarece ei nu înțeleg natura acestei proceduri și nu apreciază corect riscurile implicate. În același timp, aceștea pot fi constrânși sau pot ascunde intenționat informații importante despre sănătatea lor. Propria lor siguranță poate să nu fie o prioritate pentru donatori, alegând să doneze, chiar dacă este nechibzuit pentru ei să facă acest pas. Consecințele negative pentru recipient, nu sunt, de asemenea, un motiv de îngrijorare pentru ei.

Suma de bani pe care vânzătorii de rinichi o primesc în cele din urmă, este, de obicei, o mică parte din ceea ce plătește recipientul, și aceasta nu rezolvă problemele financiare ale donatorilor. Cea mai mare parte din banii pe care îi plătesc recipientii merg la spitale, brokeri, și alți intermediari. Veniturile vânzătorilor de rinichi se pot chiar diminua în timp, deoarece ei nu sunt capabili să lucreze la fel de mult, ca până la intervenție. Aceștea pot deveni depresivi și pot avea probleme familiale și sociale. Donatorii ilegali ar putea să nu aibă acces la o bună asistență medicală. Majoritatea celor care și-au vândut rinichii nu ar recomanda altora să facă acest pas.

Un număr mare de dovezi existente demonstrează siguranța pe termen lung a donării legale de rinichi, dar nu există date cu privire la condițiile de sănătate pe termen lung a persoanelor care și-au vândut rinichii. Știm că aceștia suportă toate riscurile ce țin de donare, la care se adaugă riscuri suplimentare generate de sărăcie și situația de vulnerabilitate.

+ Este moral să beneficiezi de rinichi de pe urma comerțului de transplant?

Unii oameni cred că, dacă sistemul de comerț de transplant ar fi reglementat în mod corespunzător, atât vânzătorul cât și recipientul ar putea să beneficieze de pe urma lui. Experiența de până acum a arătat contrariul. În toate cazurile de comerț de transplant au fost exploatați cei săraci de către cei aflați în situație mai bună. Au avut loc constrângeri, crimă organizată, și trafic de ființe umane (interzis de către convențiile internaționale). Comerțul de transplant pune în pericol sănătatea, atât a donatorului cât și a recipientului și nu poate fi justificat din punct de vedere medical sau moral. Supraviețuirea economică a celor săraci nu trebuie să depindă de vânzarea părților corpului lor.

+ Ce se face pentru a opri comerțul de transplant?

Importante organizații medicale și experții din domeniul ocrotirii sănătății s-au întrunit cu scopul de a lua măsuri pentru eliminarea acestui fenomen. Organizația Mondială a Sănătății (OMS) se opune ferm comerțului de transplant.

Mai multe țări au luat măsuri pentru a opri comerțul de transplant prin închiderea spitalelor implicate în turismul de transplant și prin arestarea brokerilor. Au existat cazuri când vânzătorul de rinichi și chiar recipientul au fost arestați după operație.

+ Ce trebuie să fac eu?

Tu ar trebui să identifici ce posibilități sunt disponibile în țara ta de reședință pentru ajutorarea pacienților cu boală renală avansată. Trebuie să discuți cu profesioniștii din transplant despre starea sănătății tale pentru a determina dacă ești într-adevăr un candidat pentru transplantul de rinichi și despre modul optim în care să fii supus transplantului în propria ta țară sau regiune. Trebuie să întrebi cum poți fi introdus pe lista de așteptare pentru a primi un transplant de la un donator decedat și să stabilești dacă este disponibil, pentru tine, un donator în viață.

Prin sprijinirea Declarației de la Istanbul cu privire la traficul de organe și turismul de transplant, poți contribui la promovarea transplantului de organe sigur și eficient în întreaga lume, pentru beneficiul tuturor celor care necesită un transplant, protejând, în același timp, bunăstarea recipientilor și a donatorilor deopotrivă.

www.declarationofistanbul.org

The **DECLARATION** of **ISTANBUL**
on **ORGAN TRAFFICKING** and **TRANSPLANT TOURISM**

